

leren. durven. doen.

DATABANKEN

C# programmeur

T-SQL

SQL als

volwaardige taal

INHOUD

Stored functions

- Built-in functions
- Udf = User defined functions

SQL server Transactions

Triggers

SQL als volwaardige taal

Stored Functions

Built- in Stored Functions in T-SQL

- **standard SQL functions:**
min,max,sum,avg,count
- **non-standard built-in functions:**
SQL Server: **datediff, substring, len,**
round, ...

<http://technet.microsoft.com/en-us/library/ms174318.aspx>

- **user defined functions**

User defined function

```
ALTER FUNCTION fn_GeefJarenVerschil
(
    @beginDatum AS DATE,
    @eindDatum AS DATE
)
RETURNS INT
AS
BEGIN
RETURN DATEDIFF(year, @beginDatum, @eindDatum)
- CASE WHEN 100 * MONTH(@eindDatum) +
DAY(@eindDatum) < 100 * MONTH(@beginDatum) +
DAY(@beginDatum)
    THEN 1
    ELSE 0
END;
END;
```

Gebruik van User defined function

```
select
```

```
lastname,firstname,birthdate,hiredate,  
dbo.fn_GeefJarenVerschil(birthdate,getdate(  
) ) as leeftijd,  
dbo.fn_GeefJarenVerschil(hiredate,getdate()  
) as dienstjaren,  
dbo.fn_GeefJarenVerschil(birthdate,hiredate  
) as LeeftijdIndiensttreding  
from Employees
```

Oefening User defined function 1

Schrijf een udf `fn_TakeRightChars(Tekst, x)` die in een gegeven tekst (max 1000) karakters de x rechtse karakters teruggeeft

Test je functie uit via de volgende instructie:

```
Use BierenDb;
```

```
Go
```

```
select [dbo].[fn_TakeRightChars](Naam, 3) as Rechtse3Chars from  
Bieren
```


Oefening User defined function 2

Schrijf een udf `fn_StripAdditionalSpaces` die in een gegeven tekst (max 1000) karakters alle spaties die méér dan 1 keer na elkaar voorkomen vervangt door 1 enkele spatie

Test je functie uit via de volgende instructie:

```
PRINT [dbo].[fn_StripAdditionalSpaces>(' test ing ')
```

print in het message venster:

```
test ing
```

Waarom PSM (SP en UDF) gebruiken ?

query-optimalisatie en execution plan caching & reuse, vooral bij PSM

- **Vroeger:** SQL uitvoeren via PSM was performanter
- **Nu:** +/-zelfde optimalisatie, ongeacht hoe query aankomt bij databank
toch wordt performantievaak nog (ten onrechte) als argument pro PSM gebruikt.

PSM: voordelen

- **code modularisatie**

reduceren redundante code: veel-gebruikte query's in SP en hergebruiken

- minder onderhoud bij schema-wijzigingen
- vaak voor CRUD-operaties

- **security**

- rechtstreekse query's op tabellen uitsluiten
- via SP's vastleggen wat kan en wat niet
- vermijd SQL-injection door gebruik input-parameters

- **centrale administratie** van (delen van)
DB-code

PSM-nadelen

Beperkte schaalbaarheid: business logica en db-verwerking op zelfde server, kan tot bottle-necks leiden.

Vendor lock-in:

- **syntax = geen standaard:** porteren van bijv. MS SQL Server naar Oracle zeer moeilijk
- maar portabiliteit heeft ook zijn prijs (vb. built-in functies kan men dan niet gebruiken)

Twee programmeertalen:

1. JAVA/.NET/.....
  2. SP / UDF
- **Twee debugomgevingen**
  - **SP/UDF: beperkte OO-ondersteuning**

Vuistregels

- vermijd PSM voor grotere business logica
- gebruik PSM vooral voor **technische** zaken:
  - logging/auditing/validatie
- maak keuze portabiliteit / vendor lock-in in overleg met
  - business
  - corporate IT policies

T-SQL Advanced

Transacties

Wat zijn transacties?

Een transactie is een enkele eenheid van werk.

- Als een transactie succesvol is, worden alle gegevenswijzigingen die tijdens de transactie zijn doorgevoerd, vastgelegd en worden deze een permanent onderdeel van de database. (COMMIT)
- Als een transactie fouten aantreft en moet worden geannuleerd of teruggedraaid, worden alle gegevenswijzigingen gewist. (ROLLBACK)

```
USE tempdb;
GO
CREATE TABLE ValueTable ([value] int);
GO
DECLARE @TransactionName varchar(20) = 'Transaction1';
BEGIN TRAN @TransactionName
    INSERT INTO ValueTable VALUES(1), (2);
ROLLBACK TRAN @TransactionName;
    INSERT INTO ValueTable VALUES(3),(4);
SELECT [value] FROM ValueTable;
DROP TABLE ValueTable;
```

Wat zijn transacties?

Oefening Transactie:

GitHub Les 10

Oefening-Transactie-RekSaldo-27-10-2020.pdf

T-SQL Advanced

Triggers

procedurele database objecten

Overzicht

soort	batches	opgeslaan als	uitvoering	ondersteunt parameters
script	meerdere	apart bestand	client tool (bv. Management Studio)	nee
stored procedure	1	database object	via applicatie of SQL script	ja
user defined function	1	database object	via applicatie of SQL script	ja
trigger	1	database object	via DML statement	nee

Wat is een trigger?

- speciaal type SP
- **DML**, DDL, login/logoff triggers
- stuk code (~procedure) dat **automatisch wordt uitgevoerd** als een neveneffect van een actie op een tabel
  - geen parameters
  - kan niet expliciet aangeroepen worden
wanneer het triggering event zich voordoet zal de trigger uitgevoerd worden ('firing' van de trigger)
- Aka **ECA** rules
  - **E**vent **C**ondition **A**ction

Waarvoor triggers gebruiken?

- validatie van data en complexe constraints
- automatische generatie van waarden
- ondersteuning voor alerts
bv automatisch een e-mail sturen wanneer een werknemer uit de tabel Employees wordt gewist
- bijhouden van audits en history van gegevens
automatisch bijhouden wie wat doet en met welke tabel
- replicatie en gecontroleerd bijhouden van redundante data
automatisch opvullen van datawarehouse-tabellen voor rapportering

Create Trigger

```
CREATE TRIGGER trigger_name  
ON table_name  
BEFORE | AFTER | INSTEAD OF {[INSERT],[UPDATE],[DELETE]}  
[NOT FOR REPLICATION]  
AS  
{sql_statements}
```

- **triggering event**

- bepaalt bij welke gebeurtenis de trigger zal geactiveerd worden:

- insert**

- delete**

- update**

- bij update kan eventueel gespecificeerd worden voor welke kolommen de triggering event gegenereerd wordt

- update of ...**

MS SQL Server:trigger test tabellen

2 tijdelijke tabellen

—**deleted** tabel

- bevat kopies van de gewijzigde (update) of verwijderde (delete) rijen

tijdens de update of delete worden rijen gekopieerd naar de **deleted tabel**

—**inserted** tabel

- bevat kopies van gewijzigde (update) of ingevoegde (insert) rijen

tijdens een update of insert wordt een kopie van elke rij die gewijzigd of toegevoegd wordt geplaatst in de **inserted tabel**

Create Trigger – Timing: Before


```
CREATE TRIGGER [schema_name.]trigger_name  
ON table_name  
BEFORE | AFTER | INSTEAD OF {[INSERT],[UPDATE],[DELETE]}  
[NOT FOR REPLICATION]  
AS  
{sql_statements}
```

– before

evaluatie van de trigger conditie en eventuele uitvoering van trigger actie gebeurt op de toestand van de DB zoals deze is **vóór** de triggering event zelf wordt afgehandeld

Create Trigger – Timing: After


```
CREATE TRIGGER [schema_name.]trigger_name  
ON table_name  
BEFORE | AFTER | INSTEAD OF {[INSERT],[UPDATE],[DELETE]}  
[NOT FOR REPLICATION]  
AS  
{sql_statements}
```

– after

evaluatie van de trigger conditie en eventuele uitvoering van trigger actie gebeurt op de toestand van de DB zoals deze is **nadat** de triggering event zelf wordt afgehandeld

Create Trigger – Timing: Instead of


```
CREATE TRIGGER [schema_name.]trigger_name  
ON table_name  
BEFORE | AFTER | INSTEAD OF {[INSERT],[UPDATE],[DELETE]}  
[NOT FOR REPLICATION]  
AS  
{sql_statements}
```

–instead of

Trigger wordt uitgevoerd ter vervanging van het DML statement

Uitvoering van een trigger

Volgorde bij een true-conditie:

1. uitvoering van **before statement level triggers** op de tabel
2. voor elke rij geaffecteerd door de trigger
  - a) uitvoering van **before triggers**
  - b) uitvoering van de **triggering event** (i.e. update/delete/insert)
  - c) toepassen van **referentiële constraints**
  - d) uitvoering van **after triggers**
3. uitvoering van **after statement level triggers** op de tabel

Voordelen en nadelen

Grootste voordeel:

–mogelijkheid om **functionaliteit in de DB** op te slaan en **consistent uit te voeren** bij elke wijziging aan de DB

Dus:

–geen redundante code

functionaliteit zit op 1 plaats in db, niet in verschillende applicaties

–wijzigingen aanbrengen wordt eenvoudig

written & tested 'once' door een ervaren DBA

–veiligheid

Triggers zitten in DB dus kunnen alle beveiligingsregels volgen

–meer processing power

voor DBMS en DB

–past in client-server model

1 aanroep naar db-server waar veel kan gebeuren zonder dat verdere communicatie vereist is

Voordelen en nadelen

Nadelen

—complexiteit

DB ontwerp, implementatie en onderhoud wordt complexer door het verschuiven van functionaliteit van de applicatie naar de DB

- **zeer moeilijk te debuggen!!!**

—verborgen functionaliteit

- de gebruiker kan geconfronteerd worden met **onverwachte neveneffecten van de trigger**, mogelijks ongewenst
- triggers **kunnen cascaderen**, bij het ontwerp van de trigger is dit niet altijd duidelijk te voorspellen

—performantie

- bij **elke wijziging aan de DB moet de triggerconditie geëvalueerd** worden

—portabiliteit

- je pint je vast op het **dialect** van het gebruikte **DBMS**

Voorbeeld trigger

```
CREATE TRIGGER tr_docentenHistory
```

```
ON Docenten
```

```
AFTER INSERT, DELETE
```

```
AS
```

```
BEGIN
```

```
    INSERT INTO DocentenHistory(Docent_ID, Voornaam, FamilieNaam, email, Datum)
```

```
    SELECT i.Docent_ID, i.Voornaam, i.Familienaam, i.email, getDate()
```

```
    FROM inserted i
```

```
    UNION
```

```
    SELECT d.Docent_ID, d.Voornaam, d.Familienaam, d.email, getDate()
```

```
    FROM deleted d
```

```
END
```

```
GO
```

Tabel Docenten


```
INSERT INTO Docenten (Voornaam, FamilieNaam, email)
VALUES('Jos', 'De Klos', 'jos.deklos@gmail.com');
```

Docent_ID	Voornaam	Familienaam	Email
1	Helena	Coppieters	hcoppieters@hotmail.com
2	Filip	Van Oosten	filip.test@com
3	Lowie	Delneste	lDeneste@test.com

Tabel DocentenHistory

Docent_ID	Voornaam	Familie naam	Email	Datum	HistId
4	Jos	De Klos	jos.deklos@gmail.com	2020-10-25	1
4	Jos	De Klos	Jos.deklos@hotmail.com	2020-10-25	2

Oefening Trigger

Oefening Trigger Database BierenDb

Maak een lege kopie **BierenHistory** van de tabel Bieren (gebruik `Insert * into BierenHistory From Bieren where 1=2`)

Voeg aan **BierenHistory** een nieuwe kolom toe **HistID** van type `int IDENTITY(1,1)`

En **verzet** de **PK** op **HistID**

Voeg een nieuwe kolom toe met naam **VerwijderDatum** van het type `datetime`

Schrijf een **AFTER DELETE trigger** op de tabel **Bieren** die een `INSERT` uitvoert op de Tabel **BierenHistory** waarin alle gegevens staan van de verwijderde rij uit Bieren.

Gebruik voor de invulling van de gegevens de trigger tabel `deleted`

Gebruik voor de waarde van kolom **VerwijderDatum** `getDate()`

VRAGEN?

REFERENTIES

<https://www.w3schools.com/sql>